
Změna populační struktury nás bude stát hodně peněz

Změna populační struktury nás bude stát hodně peněz

DEMOGRAF TOMÁŠ KUČERA Z PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY ŘEKL PRÁVU:

* Jaké důsledky s sebou nese stárnutí populace ?

Především sociálně ekonomické. Je poměrně nasnadě, k čemu dojde: především bude více potřebných lidí. Je potřeba také počítat s výrazným nárůstem počtu domácností jednotlivců, jelikož ve vyšším věku více lidí žije osamoceně, protože například jeden z partnerů již zemřel. Budou to důchodci, závislí na důchodech, tedy na společnosti. Pokud si někdo myslí, že sociální výdaje klesnou, tak se mýlí. Budou zcela určitě vyšší a seniorská část populace bude mít na jejich výdajích čím dál větší podíl. Vzrostou samozřejmě i výdaje na zdravotnictví. Každopádně nás změna populační struktury bude stát hodně peněz a výrazně se také změní struktura rozpočtových výdajů.

* Je za procesem stárnutí jen úbytek obyvatel, nebo lze vysledovat i jiné "viníky"?

Odvážím se tvrdit, že daleko větší vliv na rychlost a intenzitu stárnutí má nerovnoměrnost věkové struktury. Máme tady velice silné ročníky narozené v průběhu 40. let, které nyní překračují přes magickou hranici 60 let. Z lidí produktivních se tak mávnutím proutku stávají senioři a jelikož jich je stále více a více, jejich podíl na celkové populaci stoupá. Do roku 2000 patřila Česká republika mezi mladší evropské populace. Jenže nyní zbytek EU velice rychle doháníme a patrně i předstihneme, protože za druhé světové války u nás, na rozdíl od většiny evropských zemí, byla poměrně vysoká porodnost. Kolem roku 2050 bychom podle prognóz OSN měli mít spolu se Španělskem a Itálií nejvyšší podíl seniorů.

* Dá se s tím vůbec něco dělat?

Dá, ale ne moc. Nedá se to vyléčit bezezbytku. Většina politiků i demografů se upíná k migraci. Menší část se upíná ke zvýšení porodnosti. Obojí má svůj vliv, ale ne zázračný. Jediné, co se s tím dá dělat, je systematicky se na stárnutí připravovat, a ne vidět celý problém pouze v horizontu volebního období. Nejsou to problémy k řešení v rámci jednoho nebo jednoho a půl volebního období. Už dnes je potřeba přemýšlet nad tím, co budeme dělat za 25 či 40 let.

* Jaký počet přistěhovalců by ČR potřebovala ročně, aby se alespoň udržel současný počet obyvatel a populace tak rychle nestárla?

V současnosti by to chtělo přibližně 18 až 20 tisíc přistěhovalců ročně. Po roce 2020 by jich mělo být řádově kolem 35 tisíc. Problém je ale v tom, jak se definuje pojem migrant. Dnes je mezi nimi hodně těch, co sem jezdí za prací na takzvané dlouhodobé vízum. Ti mají ale většinou rodinu někde jinde a také tam se reprodukuje. U nás vydělávají jen peníze. A to není typ migranta, který by u nás zajišťoval reprodukci obyvatelstva.

* Evropa sice sází na příliv přistěhovalců, avšak na druhou stranu z něj má strach. Myslíte, že z hlediska populačního by se mělo přistěhovalectví regulovat?

Samozřejmě. Bez regulace to nepůjde. Pokud Evropa otevře brány neregulované migraci, tak dříve nebo později dojde ke kolapsu. Budeme se možná divit, jak bude migrace v budoucnosti intenzivní, přestože Evropa staví vysoké zdi. Přetlak za našimi hranicemi totiž roste a nikdo si s tím zatím neví rady.

Dnes už není pochyb, zda regulovat nebo neregulovat. Musíme hledat nějaký modus vivendi, abychom si pomohli, ale nepřidělali tím zároveň vážné problémy jiným oblastem, odkud migranti převážně odcházejí.